

WATERERFGOED LANKLAAR (DILSEN-STOKKEM)

1.Situering (kaart van Limburg – kaart van D-St. – ontwikkelingsplan TIVOLI)

Het TIVOLI-eiland ligt aan de rechteroever van de Zuid-Willemsvaart in Lanklaar, een deelgemeente van Dilsen-Stokkem op 20km stroomafwaarts van Maastricht en op 20km van Bocholt, net in de helft dus van het Belgisch tracé.

2.Historie

De scheepvaartsite in Lanklaar ligt aldus op een dagmars van Maastricht en bijgevolg gunstig gelegen voor een schipperslogement met overnachtingsmogelijkheid voor de lijnpaarden. De brugwachter die de draaibrug bediende woonde in het brugwachtershuisje waarin ook een café met de toepasselijke naam “Café du pont” werd uitgebaat. Diezelfde brugwachter liet in 1905-1906 het fraaie hotel Beau Séjour, volledig ingericht in Art deco stijl, bouwen.

Het eiland is ontstaan in de periode 1930-1933 door verbreding (van 10 naar 15 meter) en rechttrekking van de Zuid-Willemsvaart, een operatie die noodzakelijk was om het transport met grotere en snellere schepen mogelijk te maken. (kaartje Z-W vaart rond 1850)

De draaibrug met brugwachtershuis, de schippersherberg met paardenstallen en het fraaie in 1906 gebouwde hotel Beau Séjour, lagen vanaf toen op wat we nu het Tivoli eiland noemen. De brugwachter viel zonder werk en aangezien de scheepvaart niet langer de site aandede, verdween ook de functie van het schippers- en paardenlogement.

De naam Tivoli komt van een Italiaan, afkomstig uit de stad Tivoli bij Rome, die in 1870 in de onmiddellijke omgeving een buitenverblijf bouwde en de 11 hectare grote tuin liet inrichten als een evenbeeld van zijn geboortestreek..

Reeds in 1876 werd het domein verkaveld en verkocht. In de straat werden in het begin van de vorige eeuw enkele statige villa's gebouwd met de ronkende namen 'Les Arcades' (cottage stijl), 'Beau Site' (eclectische stijl) en 'Les Bruyères' (eclectische stijl). De straat kreeg de naam Tivoli, naam die thans voor de hele site gebruikt wordt.

Wat is er zo merkwaardig aan de site?

-Na wegvallen van het scheepvaartverkeer en het uitdoven van de aan de scheepvaart gerelateerde activiteiten, dommelde het gebied in. De oude kanaalarm ontwikkelde zich spontaan tot een prachtig natuurgebied met een weelde aan plantengroei en broedplaats voor talrijke vogels waaronder uiteraard talrijke watervogels.

-Gelukkig werd in dit gebied, met uitzondering van de Tivoli straat zelf, niet meer gebouwd en behield de omgeving haar oorspronkelijk uitzicht.

Op prentbriefkaarten uit het begin van de twintigste eeuw wordt dit hoekje van Lanklaar bestempeld als “Le plus beau coin du Limbourg” of.. “Het mooiste plekje van Limburg”.

-Het brugwachtershuisje werd inmiddels aangekocht door het stadsbestuur en is lokaal van de Geschied en Heemkundige Kring “De Vreedsel”; de schippersherberg is momenteel nog steeds een herberg met een zeer bijzondere uitstraling. Het hotel dat een prominente rol vervulde in de TV-reeks “De smaak van de keizer” draait op volle toeren.

-Op de zuidelijke kop van het eiland is de Maaslandse Watersportvereniging gehuisvest. Het middengedeelte van de oude 'passerelle' is mooi geïntegreerd in het nieuwe clubhuis en dient als toegang tot het vergaderlokaal.

-Het jaagpad is over het gehele traject van de Belgisch-Limburgse Zuid Willemsvaart opgenomen in het fietsroutenetwerk van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland. De 'passerelle' op de noordelijke kop is eveneens opgenomen in dit fietstraject.

Momenteel is het Tivoli eiland een idyllisch plekje waar vooral fiets- en wandeltoeristen in alle rust kunnen genieten van de natuur.

Tivoli ligt bovendien op een boogscheut van de Maas met in Stokkem het bezoekerscentrum "De Wissen". Vlakbij is ook het Nationaal Park Hoge Kempen en het Maasmechelse merkendorp "Value Retail". Een uitstekende uitvalsbasis dus voor exploratie van het midden-Maasland.

HET MAASLAND VOOR L'ANKER

Het Maasland voor L'Anker (Lanker is de dialectbenaming voor Lanklaar) is een tweejaarlijks evenement, georganiseerd door de plaatselijke VVV, in samenwerking met het stadsbestuur, de provincie Limburg via Toerisme Limburg, de Maaslandse Watersportvereniging en een aantal plaatselijke verenigingen..

Het doel is:

- het varend erfgoed in de kijker plaatsen,
- als hefboom fungeren voor de ontwikkeling van de historische scheepvaartsite Tivoli,
- toeristische promotie voor het watergebonden toerisme in het Limburgse Maasland en dit zowel aan Belgische als aan Nederlandse zijde.

Vaste ingrediënten op het menu zijn: een prominente verzameling van historische vaartuigen van zeer uiteenlopende types uit Vlaanderen en Nederland (sleeboot, beurtvaarder, hengst, bakdekker, platbodem, steilsteven, aak, poon...); de gratis rondvaarten voor het publiek, de vlootschouw, de verlichte avondvaart en feestelijk vuurwerk. Iedere editie wordt een groots opgevatte historische evocatie gebracht rond een bepaald thema zoals de geschiedenis van de Zuid-Willemsvaart in 2009 en de viering van 100 jaar hotel Beau Séjour in 2006. Ook de Maaslandse Watersportvereniging geeft telkens een spectaculaire waterski show ten beste.

PROJECTEN

1. In 2006 werd via een Leader+ project de onmiddellijke omgeving van de oude brug verfraaid:

- kasseien aan de opritten van de brug werden teruggelegd;
- de brug zelf kreeg een nieuw verlaagje en werd prachtig bebloemd;
- de slagbomen werden gereconstrueerd en dit volgens de originele plannen van de NV. De Scheepvaart;
- het brugwachtershuisje kreeg, in afwachting van de volledige restauratie, een flinke opknapbeurt;
- de originele geleidingsbaren voor de scheepstrossen werden terug aangebracht;
- de trappen in de dijk werden teruggeplaatst;
- een monumentje met de beeltenis van de bruggendraaier werd onthuld;
- de openbare verlichting werd aangepast door middel van nieuwe lantaarns in retro stijl.

2. Eveneens in 2006 werd op vraag van het stadsbestuur werd een ontwikkelingsplan voor het totale gebied opgemaakt (het Leader+ project was daarvan trouwens een onderdeel). Dit plan

werd in 2008 aangepast en voorziet voornamelijk in het conserveren het verfraaien van de waardevolle cultuurhistorische- en natuurwaarden in het volledige gebied.

Dank zij de klassering van de oude kanaalarmen als natuurgebied, de historische gebouwen als monument en de bescherming als dorpsgezicht van de gehele omgeving is het uitzicht van de scheepvaartsite verzekerd.

Het stadsbestuur, als beheerder van de site, waakt over ontwikkeling van het gebied en het evenement “Het Maasland voor L’Anker” wil tweejaarlijks een bijdrage leveren aan de toeristische promotie van de historische scheepvaartsite TIVOLI.